

**Toespraak Voorzitter Eerste Kamer der Staten-Generaal, Mr. A. Broekers-Knol,
bij de opening van het Interparlementair Koninkrijksoverleg tussen de
delegaties van de Staten-Generaal, de Staten van Aruba, de Staten van
Curaçao en de Staten van St Maarten op 29 mei 2019**

Collega's, dames en heren,

Een heel hartelijk welkom bij de opening van dit Interparlementair Koninkrijksoverleg. Eveneens een hartelijk welkom aan de gevolmachtigde ministers die vanaf de tribune deze opening bijwonen. En een bijzonder warm welkom aan de nieuwe afgevaardigden uit Aruba en Sint Maarten. Het is mij een groot genoegen u te mogen begroeten in de Eerste Kamer.

Sinds wij elkaar op deze plek, in deze zaal, bijna een jaar geleden ontmoetten, is er veel gebeurd. In september zijn de bovenwindse eilanden getroffen door natuurgeweld. De verwoesting en het leed die vooral orkaan Irma aanrichtte, staan op ons netvlies gebrand. Na de eerste maanden van noodhulp, is men begonnen aan de wederopbouw. De veerkracht die veel Rijksgenoten na de verschrikkelijke ramp hebben betoond, is indrukwekkend. Helaas zal die veerkracht opnieuw onder druk komen te staan nu het nieuwe orkaanseizoen al weer voor de deur staat. Veel huizen zijn nog niet gereed en de berg afval, orkaanpuin, is nog niet volledig onder controle. Met het orkaanseizoen voor de deur blijft er werk aan de winkel.

Aan de zuidgrens van het Caribisch deel rommelt het al enige tijd. De politieke en economische situatie in Venezuela is opnieuw verslechterd. Tijdens ons bezoek in januari stelde president Maduro een handelsboycot in, die enkele weken later opgeheven werd, door een gezamenlijke inspanning van de regeringen van Aruba, Curaçao en de Koninkrijksregering. De problemen zijn daarmee allerminst voorbij en ook hier geldt dat de vinger aan de pols moet blijven.

De verkiezingen op Sint Maarten in februari van dit jaar zijn goed verlopen, nadat ze uitgesteld waren vanwege de gevolgen van orkaan Irma. Parlementariërs uit het gehele Koninkrijk namen deel aan de verkiezingswaarneming aldaar; een unicum. Eerder hadden al verkiezingen op Aruba plaatsgevonden. Daar bestaan plannen om de rol en onafhankelijkheid van de Staten te versterken.

In februari van dit jaar besloot de Nederlandse regering tot ingrijpen in Sint Eustatius, met steun van de Staten-Generaal. Ingrijpen is een zwaar middel, maar legitiem en noodzakelijk. De bevolking van Sint Eustatius mocht niet langer de dupe worden van de bestuurlijke situatie. Maar ook hier geldt: 'the proof of the pudding is in the eating' en de tijdspanne waarin de lokale democratie buiten werking is, dient zo kort mogelijk te zijn.

De kracht van ons IPKO is dat het parlementariërs in staat stelt rechtstreeks met elkaar van gedachten te wisselen over wat er in het Koninkrijk speelt. Daarom is het zo goed dat wij elkaar twee keer per jaar treffen. Een aantal van u heb ik in januari nog gesproken toen Tweede Kamervoorzitter Khadija Arib en ik een

bezoek brachten aan de eilanden. Toen merkte ik opnieuw dat er niets gaat boven persoonlijk contact. Gewoon met elkaar - in persoon - praten en zo goede relaties opbouwen en onderhouden.

Belangrijk in dat contact is ook dat we met open vizier elkaar tegemoet treden. Niet uit de weg gaan te zeggen dat iets beter of anders kan. Daar heeft niemand iets aan. Laten we dat ook tijdens dit overleg blijven doen. Zo levert de nieuwe werkwijze met werkgroepen en vergelijking van de stand van zaken in onze landen tastbaar resultaat op, al was het maar te oordelen naar de omvang van de rapportages die in de voorbereiding op dit IPKO tot stand zijn gekomen. Zo nemen we elkaar niet de maat, maar toch worden we concreet, vergelijken we de prestaties van onze landen en gaan we op zoek naar mogelijkheden tot samenwerking.

Laten wij dit IPKO dan ook gebruiken om samen te kijken naar onze toekomst. Er zijn genoeg thema's die ons verbinden en waar samenwerking écht een meerwaarde kan hebben, bijvoorbeeld in het bereiken van de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's). Eén van de centrale thema's in die doelen is duurzaamheid. In de IPKO-agenda van deze week staat dit centraal. Voor een buitenstaander klinkt dat wellicht allemaal wat abstract, maar we moeten niet vergeten dat het hierbij om mensen draait. Afgelopen januari werd ik in Willemstad geïnspireerd door de prachtige buurtvernieuwings- en kunstprojecten in Scharloo, Fleur de Marie en Pietermaai. Deze projecten zijn goed voor de individuele bewoners, de wijk als geheel, maar zeker ook voor het toerisme

en de economie van Curaçao. Ook dat is duurzaam werken aan de toekomst.

Bij de wijziging van het statuut van het Koninkrijk in 2010 is afgesproken dat er een geschillenregeling zou komen. Tot op heden, bijna 8 jaar later, is die er nog steeds niet. Tot grote frustratie van eenieder, zou ik willen toevoegen. Het is de hoogste tijd dat de regering met een concreet wetsvoorstel komt. Het is niet eenvoudig en er zal in de Tweede en Eerste Kamer stevig gediscussieerd gaan worden, als het zover is.

Ik kijk ernaar uit en nodig mijn collega's uit de Staten nu alvast uit hieraan actief deel te nemen conform hun rol en bevoegdheden volgens het Statuut. Ik hoop dat er straks een regeling ligt waarin alle partijen zich kunnen vinden. En ik hoop dat een definitieve geschillenregeling zal bijdragen aan betere verhoudingen in het Koninkrijk, al wil ik er wel voor waarschuwen geen overdreven verwachtingen te hebben van het juridiseren van onze onderlinge relaties.

Collega's,

Voor de komende dagen wens ik u succes en inspiratie toe en ik hoop dat u zult komen tot afspraken die de inwoners van het Koninkrijk der Nederlanden, die wij aan beide zijden van de oceaan vertegenwoordigen, ten goede zullen komen.

Dank u wel.